

İstanbul Üniversitesi'nde 30 Eylül-1 Ekim
2009 Tarihlerinde Dresden Teknik
Üniversitesi Carl Gustav Carus Tıp
Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü& İstanbul
Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Tıp
Etiği Ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı
İşbirliğinde Gerçekleştirilen “Musevilik ve
Tıp” Konulu X. Tıp Tarihi
Kollokyumu Hakkında

Arın NAMAL^a

^aDeontoloji ve Tıp Tarihi AD,
İstanbul Üniversitesi İstanbul
Tıp Fakültesi, İstanbul

Geliş Tarihi/Received: 06.01.2010
Kabul Tarihi/Accepted: 08.01.2010

Yazışma Adresi/Correspondence:
Arın NAMAL
İstanbul Üniversitesi İstanbul
Tıp Fakültesi, Deontoloji ve
Tıp Tarihi AD, İstanbul
TÜRKİYE/TURKEY
arinn@istanbul.edu.tr

About the 10th Colloquium On “Judaism and
Medicine” Which Was Held in Collaboration
with Technical University of Dresden, Carl
Gustav Carus Faculty of Medicine, Institute of
History of Medicine and Istanbul University
Istanbul Medical Faculty Department of
Medical Ethics and Medical History on the
Date of 30 September-1 October 2009

Anahtar Kelimeler:

Tıp Tarihi; Musevilik

Key Words:

History of Medicine; Judaism

Almanya'da “Tıp ve Musevilik” başlığı ile tıp tarihi kollokyum serisini başlatan bilim adamları **Nora Goldenbogen** (Almanya Sachsen Eyaleti Yahudi Kültürü ve Tarihi Merkezi Yöneticisi), **Susanne Hahn** (Leipzig Üniversitesi Karl Südhoff Tıp Tarihi Enstitüsü Öğretim Üyesi), **Caris Petra Heidel** (Dresden Teknik Üniversitesi Carl Gustav Carus Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Öğretim Üyesi) ve **Albrecht Scholz** (Dresden Teknik Üniversitesi Carl Gustav Carus Tıp Fakültesi Dekanlarından), bu kollokyum serisininin 1938 Kasım Pogrom'u anısına yayınlanan, toplantıda sunulmuş dokuz bildiriye içeren ilk kitabına şu önsözü yazdılar:

“ ‘Schindler’in Listesi’ Almanya'da nasyonal sosyalizm zamanındaki antisemitik realiteyi çarpıcı biçimde gözler önüne seren bir film. Ama bir Alman yapımı film değildi. Filmin Almanya'daki prömiyerinin yapılışından sadece birkaç gün sonra 25 Mart 1994'de Lübeck'deki Sinagog'a molo-

tof kokteylli bir saldırı oldu. Bu, Almanya'da bir sinagoga 1938 yılındaki Pogrom Gecesi'nden sonra yapılan ilk saldırıydı. Lübeck'de ve başka bir çok yerde bu saldırıyı protesto gösterileri yapıldı. Nazi zamanında Almanya'da yaşayan yahudilerin, ırk bakımından kategorize edilmeleri, antisemitizmin, ırkçılığın nedenleri, tarih ve bilim tarihi çalışmalarınca konu edinildi. Ama Alman faşizminin sona ermesi üzerinden 50 yıl geçmiş olsa da, antisemitizmin ne olduğunun daha net olarak anlaşılmasına, insanlık dışı karakterinin farkedilmesine, kültür, bilim ve politika üzerine geriletici etkisinin kavranmasına, 1933 yılında devlet eliyle dayatılan ve yürütülen yahudi kırımına direnişin hissedilmeyecek kadar zayıf kalmasının nedenlerinin araştırılmasına hala ihtiyaç var.

1933 yılından sonra yahudilerin takibe uğratılması ve yok edilmeleri sürecinde, Almanya'nın tümünde olduğu gibi Saksonya Eyaleti'nde de çok sayıda yahudi hekim, diş hekimi, bilimadamı kurban edildi. Adları ve kaderleri, bugüne kadar karanlıkta kaldı. Son yıllarda Leipzig ve Dresden'da, Saksonya Eyaleti'nde meslekten men'e, sürülmeye ve öldürülmeye maruz bırakılmış meslek üyelerini belirlemek ve yaşam öykülerini açığa çıkarmak konusunda bilimsel araştırmalar yapılmaya başlandı. Bu araştırmaların ilk sonuçları, **1938 Kasım Pogrom'u** anısına 1993 yılında Dresden'da "Tıp ve Yahudilik" adı altında düzenlenen kollokyumda bildiriler şeklinde sunuldu. Bu kollokyum, Dresden Teknik Üniversitesi Carl Gustav Carus Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü, Dresden Alman Hijyen Müzesi, Saksonya Eyaleti Yahudi Tarihi ve Kültürü Merkezi HATÍKVA[Umut] tarafından düzenlenmişti. Bu kollokyum, sadece Holocaust'u hatırlatmak amacıyla değildi. Sunulan bildiriler, yahudi bilimadamı, hekim ve dişhekimlerinin 1933 öncesinde Almanya tıbbında ve sosyal politikasındaki yerini de ortaya koyuyordu. Onların Nazi Almanyası'nda uğratıldığı takibat ve yokedilişleri ile Almanya'nın bilimsel, sosyal ve politik çöküşü de bu bildirilerle açığa çıkarılıyordu. 1945'den sonra nasyonal sosyalizmin ve antisemitizmin her iki Almanya'da nasıl ele alındığı konusu, ki oldukça göz ardı edilmiş bir konu idi, yine bu kollokyumda soru olarak ortaya atılmış ve eleştirel bir şekilde irde-

lenmeye başlanmıştı. Bu doğrultuda Federal Alman Dişhekimleri Birliği'nin, ki 1933'ü takiben yahudi meslek üyelerini derhal aralarından dışlamış ve mesleklerini Nasyonal Sosyalist Diktatörlüğe hemen tabi kılmışlardı, Alman tarihinin bu kesitinde yaptıkları etkileyici izlenimlerin yorumların ortaya konacağı bir alandı. Bir başka sorun alanı, DDR zamanında Stalinist yapı ve yöntemler nedeniyle antisemitik çağrışımlı "temizlik" anlayışı güdülmüş olmasıydı. Geniş bir sorun alanı oluşturan "antisemitizm" ve Holocaust'un unutulmamasının şart oluşu, bizi bu yıl tekrar bir bilimsel kollokyum düzenlemeye yöneltti."

1994 yılında basılan bu ilk kitap ardından, sekiz kollokyum daha gerçekleştirildi. Kollokyumların tümü, Dresden Teknik Üniversitesi Carl Gustav Carus Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü öncülüğünde gerçekleştirildi. Bu toplantılarda, dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen, Yahudilik ve Tıp konusunda araştırmaları olan ünlü tarihçiler buluştular. Çok değerli bilimsel araştırmalar, katılan diğer uzmanların da katıldığı tartışmalarla uzun uzadıya irdelendi. Bu güne kadar Almanya'da bu bilimsel toplantı serisine ait kitaplar, ünlü bir tıp kitabevi olan Mabuse Verlag (Mabuse Yayınevi) tarafından yayınlandı.

Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Başkanı **Prof. Dr. Caris Petra Heidel** ile İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı'ndan **Doç. Dr. Arın Namal**'ın işbirliği ile düzenlenen "Mus-evilik ve Tıp" konulu 10. Tıp Tarihi Kollokyumu, işte daha önce 9 kez Almanya'da Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü'nce gerçekleştirilmiş, "Mus-evilik ve Tıp Tarihi" konulu toplantı serisinin 10. sudur ve Jübile Kollokyumu olarak ülkemizde düzenlenmiştir. X. Kollokyum, 30 Eylül 2009 saat 10.00'da İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası Doktora Salonu'nda başlamış, birbirine paralel iki salon A Salonu ve B Salonu adlarıyla kullanılarak, simültane çeviriler eşliğinde gerçekleştirilen bildiri sunumları ile devam etmiş, ertesi gün olan 1 Ekim 2009 tarihi akşamında yine aynı salonda sona ermiştir. Kollokyumun açılışında Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Başkanı **Prof. Dr. Caris Petra**

Heidel, İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Tıp Etiği ve Tıp tarihi Anabilim Dalı adına **Doç. Dr. Arın Namal** birer açılış konuşması yaparak ardından konuşmalarını yapmak üzere Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı **Sayın Prof. Dr. İbrahim Başağaoğlu**'nu, Türk Musevi Cemaati Başkanı **Sayın Silvyo Ovadya**'yı, Türkiye Hahambaşısı **Sayın İshak Haleva**'yı ve İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı **Sayın Prof. Dr. Bilgin Saydam**'ı davet etmişlerdir. Açılışta Alman Başkonsolosu **Sayın Brita Wagener**, Avusturya Kültür Ofisi Müdürü **Sayın Mag. Christian Brunmayr** ve Alman Kültür Bakanlığına bağlı Alman Akademik Değişim Hizmetleri-Istanbul Bürosu (DAAD-Istanbul) Müdürü **Sayın Dr. Isabelle Aydan Risch**, 1933 Türk Üniversite Reformu'nun efsaneleşen ismi, Üniversitemizin Şeref Doktorası'na sahip Ord. Prof. Dr. Philipp Schwartz'ın uzun yıllar babası ile birlikte ülkemizde yaşamış, halen İsviçre'de ikamet eden ve psikiyatri uzmanı olan kızı **Dr. Susan Ferenz Schwartz** da hazır bulunmuşlardır. Kollokyum açılışına **T.C. Kültür Bakanı Sayın Ertuğrul Günay**, başarı dileklerini ilettiği bir telgrafla katılmıştır. Kollokyuma ayrıca dinleyici olarak Almanya'dan, İsviçre ve İsrail'den yabancı hekimler katılmışlardır.

Almanya'da gerçekleştirilen bu toplantı serisine, ülkemizde 1933 yılında gerçekleşen Üniversite Reformu çerçevesinde görev almış, Almanya'yı terk etmek zorunda kalan Musevi bilim adamları hakkındaki araştırma ve yayınlarım nedeniyle 2003, 2005 ve 2007 yıllarında Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Başkanı Sayın Bayan Prof. Dr. Caris Petra Heidel tarafından davet edilmiş ve birer bildiri sunmuştum. Bildirilerim, Mabuse Verlag (Yayınevi) tarafından

30 Eylül 2009- Açılış Foto: Karan

İlk Oturumun Başkanları: İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden Sayın Prof. Dr. Mois Bahar ve 1933 Türk Üniversite Reformu Araştırmacılarından Sayın Mesut Ilgım Foto: Karan.

Almanya'da yayınlanmış kolokyuma ait ciltlerde yer almaktadır.¹⁻³ Bu toplantıları Almanya'da yıllardır düzenlemekte olan Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Başkanı Bayan Prof. Dr. Caris Petra Heidel ile uzun yıllardır süren dostça mesleki iletişim, toplantının 10.'sunun ülkemizde yapılması önerimin kabulünü sağlamıştır.

İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası'nda gerçekleşen Musevilik ve Tıp konulu X. Tıp Tarihi Kollokyumuna Almanya, Fransa, İsviçre, Avusturya, İsrail, Polonya'dan ve ülkemizden tüm üniversite mensubu bilim adamları aşağıdaki bildirileri sunarak katılmışlardır:

Prof. Dr. Caris Petra Heidel- Dresden (Almanya):

“Dişhekimliğinde Yahudi sosyal etiği”

Prof. Dr. Gerhard Baader- Berlin (Almanya):

“Tsedeka ve sosyal reform arasında top”

Dr. Benjamin Marcus- Berlin (Almanya)

“Eğer hastane gelişecekse, maksadının teredütsüz mezhepsel ifadesini isterim.’ Berlin Yahudi Hastanesi'nin rolü ile ilgili 1867 yılındaki tartışma içinde Ortopedist Heimann Wolff Berend”

Dr. Daniel Nadav - (İsrail):

“Holocaust'un medikalizasyonu”

Prof. Dr. Eduard Seidler- Freiburg (Almanya):

Henri Baruk (1897-1999), “Tsedek” ve “Ahlaki Psikiyatri”

Dr. Walter Kirchoff Marburg (Almanya):

“Frankfurt’taki Baron Carl von Rothschild Vakfı ve dişhekimliği bakımındaki tarihi önemi”

Dr. phil. Dr. Jürgen Nitsche - Chemnitz (Almanya) :

“Dr. Richard Bier (1865-1943) İki Sultanın hizmetinde bir Alman-yahudi hekim. Eşsiz bir macera yolculuğunun biyografik kesitleri”

Dr. Peter Joel Hurwitz - Sissach (İsviçre):

“Ortaçağ ile Rönesans arasında Yahudi Tıbbi Etiği”

Dr. Gerald Kreft- Frankfurt’dan (Almanya):

“...beşeriyetin ezeli ve lâyetegayyer ahlâkî gayesi...” Philipp Schwartz (1894-1977): İstanbul’da üç konferans (1936-1944)”

Prof. Dr. Samuel Kottke- (İsrail):

“Hasta Ziyareti: Yahudi geleneğinde makbul bir ödev”

Dr. Ekkehard Haring- Viyana:

“Felix A. Teilhaber’in ilk yayınlarında sosyal hijyen ve biyopolitika”

Prof. Dr. Dr. Andreas Ebert- Berlin (Almanya)ve Doç. Dr. Arın Namal (İstanbul):

“Wilhelm Gustav Liepmann (1878-1939) ve Almanya’da ve Türkiye’de sosyal jinekoloji”

Dr. Thomas Müller- Ulm (Almanya):

“Berlin’de Özel Sanatoryumlar. Lankwitz’deki “Berolinum” Sanatoryumu Örneği”

Prof. Dr. Gad Freudenthal-Paris (Fransa):

“İbranilerde ortaçağ tıbbı: Yahudilik bağlamında evrensel eğitim”

Prof. Dr. Gerhard Gaedicke- Berlin (Almanya):

“Prof. Erich Frank İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde uzun yıllar direktör, daha önce Breslau’da”

Dr. Rebecca Schwoch- Hamburg (Almanya):

“Yahudilerin yahudilerce bakımı? Berlin’de 1938-1945 yılları arasında hastabakıcılar”**Prof. Dr. Bozena Plonka Syroka- Wrocklaw (Polonya):**

“Polonya Krallığında (1864-1914) yahudi kökenli hekimlerin sosyal hastalıklarla mücadelesi”

Dr. Marek Szymczak - Wrocklaw (Polonya):

“Dr. Sigismund Asch’in Breslau’da (1850-1901) yılları arasında hijyen alanındaki aktiviteleri”

Doç. Dr. Matthias David- Berlin (Almanya):

“Max Hirsch (1877-1948): Sosyal jinekoloji ve kadın sağlığı ve eserinin ulusal ve uluslar arası etkileri”

Prof. Dr. Ingrid Kaestner- Leipzig (Almanya):

„Yahudi hekim ve yazar Ernst Weiss’in (1882-1940) yaşamı ve eserlerinde tip”.

Kolokyumun ülkemiz Tıp Fakülteleri, Edebiyat Fakülteleri Tarih Bölümleri ve İlahiyat Fakültelerinden davet edilen araştırmacıları olarak,

Soldan sağa: Prof. Dr. Mois Bahar (Türkiye), Prof. Dr. Gad Freudenthal (Fransa), Dr. Peter Joel Hurwitz (İsviçre) ve Mesut Ilgım (Türkiye) Foto: Karan.

Dr. Thomas Müller (Ulm Üniversitesi Tıp Tarihi ve Tıp Etiği Dalı Yöneticisi) Foto: Karan

Soldan sağa Nazi Almanyasında zorla çalıştırılma gibi eziyetlere maruz bırakılmış Berlin Charite emekli öğretim üyesi, tıp tarihçisi Prof. Dr. Gerhard Baader (Almanya), Prof. Dr. Nil Sarı, Prof. Dr. Samuel Kottek (İsrail)
Foto: Karan

İstanbul Üniversitesi Merkez Binası Profesörler Evinde toplu yenen öğle yemeklerinden ilki (30 Eylül 2009) Soldan sağa: Dr. Susan Ferez Schwartz (İsviçre), Dr. Volkan Kısakürek (İsviçre), Doç. Dr. Arın Namal, Bayan Kreft, Dr. Gerald Kreft (Almanya) Foto: Karan.

Prof. Dr. Bozena Plonka Syroka (Polonya) Foto: Karan.

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir (Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi):

“Osmanlılarda ilaçla tedavi ve cerrahi uygulamalar konusunda bazı Musevi hekimlerin faaliyetlerini örnekleyen arşiv belgeleri”

Prof. Dr. Nil Sarı, Uzm. Dr. Mahmut Gürkan ve Dr. Zeki İzgüer (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi):

“16. yüzyıl Osmanlı hekimi Musa Hamon’un Tıp Yazmasına dair görüşler”

Doç. Dr. Samira Kortantamer (Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü):

“Ortaçağda yahudi hekimler”

Soldan sağa: Bayan Inge Winkelmann, Prof. Dr. med. Otto Winkelmann, Doç. Dr. Arın Namal. İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Tıp Etiği ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı bilimsel etkinliklerine yıllardır çok dostça bir ilgi ile destek veren Prof. Dr. Otto Winkelmann'ın, eşi Sayın Inge Winkelmann ile birlikte dinleyici olarak toplantımıza katılmalarından büyük mutluluk duyduk.
Foto: Karan.

Sağda kollokyumun çok değerli konuğu Ord. Prof. Dr. Philipp Schwartz'ın kızı Dr. Susan Ferenz Schwartz (İsviçre), Doç. Dr. Arın Namal ile
Foto: Karan.

30 Eylül 2009 akşamı Rektörlük Binası Mavi Salonu'nda açılış kokteyli. Sol-
dan sağa: Prof. Dr. Andreas Baader (Almanya), Doç. Dr. Arın Namal, Prof.
Dr. Ingrid Kaestner (Almanya), Dr. Marina Lienert (Almanya)
Foto: Karan.

Dr. phil. Jürgen Nitsche (Almanya) Foto: Karan.

Prof. Dr. Dr. Andreas Ebert (Berlin) Foto: Karan.

Kahve arası- Solda Dr. Rebecca Schwoch (Hamburg Üniversitesi Tıp Tarihi
Enstitüsü), sağda Dr. Ekkehard Haring (Avusturya) Foto: Karan.

Dr. Gerald Kreft (Almanya) ve Doç. Dr. Arın Namal Foto: Karan

Yard. Doç. Dr. Rahmi Tekin (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Edebiyat Fakültesi): *“Osmanlı İmparatorluğunda yahudi hekimler ve tedavi yöntemleri”*

Yard. Doç. Dr. Ömer Düzbakar (Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi):

“Osmanlı'da Yahudiler ve Bursa Şeriyet Sicillerine Geçen Bir Belge Hakkında”

Prof. Dr. Mehmet Aydın (Konya Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi):

“Yahudilikte İnsan Sağlığı”

Prof. Dr. Gerhard Gaedicke (Berlin Charite Çocuk Kliniği) ve
Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir Foto: Karan.

Yard. Doç. Dr. Çağatay Üstün (Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi):

“İzmir’in sağlık yaşamında azınlıklara ait bir sağlık kurumu: Yahudi Hastanesi”

Prof. Dr. Esin Kahya (Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü emekli öğretim üyesi):

“16. yy.’da bir Yahudi Hekim Musa Calinus el-İsraeli”

Prof. Dr. Ertuğrul Göksoy (İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi):

“Cerrah Prof. Dr. Rudolf Nissen’in Türkiye’de Alanının Gelişmesine Hizmetleri”

Yard. Doç. Dr. Remziye Okkar (Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü): *“Geçmişten Günümüze Yahudilerin Kültür Taşıyıcı Rollerini ve Tıbbi katkıları”*

Doç. Dr. Arın Namal ve Prof. Dr. Öztan Öncel (İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi):

“Mülteci Bilim adamlarının İstanbul Üniversitesi Deneysel Araştırma Enstitüsü’nün Kuruluşuna Katkıları” başlıklı bildirimleri sundular.

Yabancı ve Türk katılımcılarımız, İstanbul’la ulaştıkları 20 Eylül 2009 akşamı, kaldıkları otelden bir otobüsle alındılar ve Üniversitemizin Baltalımanı’ndaki Sosyal Tesislerinde birlikte yemek yenildi. Buradaki neşeli atmosfer, katılımcıları kollokyuma daha da ısındırmıştı.

Kollokyumda her iki gün öğle yemeği, Rektörlük Binası bahçesinde yer alan Profesörler Evi’nde topluca yenildi. Bu organizasyon, katılımcılara uzun oturumlar ardından hem kısa bir yürüyüş, hem de yemekte sohbet etme olanağı sağladı.

Kollokyumun ilk günü akşamı, Rektörlük Binası Mavi Salon’da bir açılış kokteyli verildi. Bu kokteyl öncesinde Üniversitemiz Konservatuvarı araştırma görevlileri tarafından Quartett dinletisi şeklinde küçük bir konser verildi. Kokteyl ardından yine Doktora Salonu’nda Berlin Charite’den kollokyumumuza katılan pediatrist Prof. Dr. Gerhard Gaedicke’nin kollokyumumuza armağanı olan Manfred Blank yönetmenliğinde çekilmiş “Exile on Bosphorus” adlı 90 dakikalık bir film gösterisi izlendi. Film, 1933 Türk Üniversite Reformu’nda görev alan mülteci bilim adamlarını konu alıyordu.

Kollokyumun kapanışı ardından Balat Or-Ahayim Musevi Hastanesi’nin daveti üzerine, otobüslerle toplu şekilde bu hastane ziyaret edildi. Burada hastanenin Vakıf Başkanı **Sayın Elio Medina** tarafından Hastane gezdirildi ve İngilizce olarak tarihçesi ve günümüzdeki hizmet kapasitesi anlatıldı. Ardından Hastane Vakfı’nın kollokyumumuz onuruna tertiplelediği yemek yine hep birlikte neşe içinde yendi. Birlikte tempolu, verimli, dostça bir atmosferde gerçekleşen bilimsel etkinliğin sonuna gelmiştik. Herkes birbirine, İstanbul’da geçen günlerden duydukları memnuniyeti yineledi ve 11.’si Almanya’da 2011 yılında yapılacak kollokyumda buluşmaktan sevinç duyacaklarını belirterek ayrıldı.

Soldan sağa: Prof. Dr. Mehmet Aydın, Prof. Dr. Esin Kahya,
Yard. Doç. Dr. Remziye Okkar Foto: Karan

Dr. Rebecca Schwoch (Almanya) ve Prof. Dr. Öztan Öncel Foto: Karan.

Kapanış; Kolokyumun düzenleyicileri solda Prof. Dr. Caris Petra Heidel (Almanya), sağda Doç. Dr. Arın Namal Foto: Karan.

Kolokyum kapanışından sonra Balat Musevi Hastanesi'ne toplu gezi (1.10.2009) Foto: Karan.

Balat Musevi Hastanesi'nin daveti üzerine birlikte yenilen kapanış yemeği (1.10.2009). Soldan sağa: Sayın Rifat Bali ve Eşi, Prof. Dr. Gad Freudenthal (Fransa), Doç. Dr. Arın Namal. Foto: Karan.

Kolokyumda davetli olarak bildiriler sunan ya da toplantıya katılmak üzere gelen, parlak bilim kurumlarının mensubu yabancı bilim adamlarının neredeyse tümü, daha önce ülkemize gelmemiş isimlerdir. Konuklarımızın ülkemizden çok iyi izlenimlerle ayrılmış olmalarının mutluluğunu yaşıyorum.

Anabilim Dalı Başkanımız sevgili Hocam **Prof. Dr. Öztan Öncel**'in iki yıldır yoğun bir çalışma içinde gerçekleştirdiğim bu projenin her adımında, endişelerimde ve sevinçlerimde beni manen içtenlikle desteklemesine, tecrübelerinden yararlandırmasına şükran borçluyum. Aynı şekilde, Dresden Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi Enstitüsü Başkanı Sayın **Prof. Dr. Caris Petra Heidel**'a da, dokuz kez düzenlediği bu kolokyumun X'sunu, İstanbul'da düzenlenmek üzere güvenerek ellerime teslim etmesinden ve tüm ha-

zırlıklarda anlayış ve destek dolu son derece dostça tutumundan ötürü aynı şükran duyguları ile doluyum.

Almanya, Avusturya, İsviçre, Polonya, İsrail ve Fransa'dan gelen seçkin bilimadamı konuklarımız ile ülkemizin seçkin biliminsanlarının buluşması demek olan bu toplantının açılışına gönderdiği mesajla katılan Kültür Bakanımız Sayın **Ertuğrul Günay**'a, gerçekleşmesi için bize maddi destek sağlayan **T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu Kurulu Başkanlığına, Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) İstanbul Bürosu Müdürü Sayın Dr. Isabell Aydan Risch**'e derin teşekkürlerimizi sunuyorum. Türk Musevi Cemaati Başkanı Sayın **Silvyo Ovadya**, etkinliğimizi kendilerine duyurduğumuz andan itibaren çok yakın bir ilgi ile yanımızda oldular. Başta kendilerine ve **Or-Ah-yim Musevi Hastanesi Vakfı Başkanı Sayın Elio**

Medina'ya, **Şalom Gazetesi**'nden **Sayın İzak Behar**'a içten da teşekkürlerimi sunuyorum. Yine, alanında çok görkemli bir uluslar arası kongrenin İstanbul'da düzenleyicisi olan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden üniversitemizin çok değerli öğretim üyesi **Sayın Prof. Dr. Mois Bahar Hocamız**, bize danıştığımız her hususta son derece dostluk göstererek yardımcı oldular. Kendilerine de içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Kolokyuma katılmak üzere yurt dışından ülkemize gelen bilim adamlarına ve ülkemizi çok değerli araştırmalarını sunarak güçlü bir şekilde temsil eden bilim adamlarımıza kalbim minnettarlıkla dolu. Ülkemizde yapılan 10. Kollokyum'da sunulan bildiriler, yine Almanya'da aynı yayınevi (Mabuse Verlag) tarafından "Medizin ve Judentum [Musevilik ve Tıp]" kitap serisinin 10. cildi olarak yayınlanacaktır.

DİPNOTLAR

1. Namal, A Beitragee jüdischer Wissenschaftler zu den vorklinischen Faecher der Medizin bei der türkischen Universitaetsreform von 1933. In: Scholz A, Heidel CP (Hrsg.): Emigrantenschicksale [Medizin und Judentum Band 7]. Mabuse Verlag, Frankfurt a. Main 2004, S. 83-99.
2. Namal, A Zwischen Emigration aus dem NS- Einflussbereich und Ankunft in Palästina bzw. Israel: Jüdische Wissenschaftler an der Universität Istanbul. In: Heidel CP (Hrsg.): Der Einfluss des Zionismus auf Medizin und Gesundheitswesen [Medizin und Judentum Band 8]. Mabuse Verlag, Frankfurt a. Main 2006, S. 121-145.
3. Namal A Die Stellung der Juden in der osmanischen Geschichte der Medizin und Spuren ihrer heilkundlichen Tätigkeit. Heidel CP (Hrsg.): Naturheilkunde und Judentum [Medizin und Judentum Band 8]. Mabuse Verlag, Frankfurt Main 2009, S. 87-111.